

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2013

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z GEOGRAFII**

POZIOM ROZSZERZONY

15 MAJA 2019

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 21 stron (zadania 1–32) oraz barwną mapę. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Podczas egzaminu możesz korzystać z linijki, lupy i kalkulatora prostego.
7. Barwną mapę możesz oderwać, ale po zakończeniu pracy włóż ją do arkusza egzaminacyjnego.
8. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Godzina rozpoczęcia:
9:00**

**Czas pracy:
150 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 60**

Zadania od 1. do 5. wykonaj na podstawie barwnej mapy szczegółowej fragmentu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej oraz własnej wiedzy.

Zadanie 1. (3 pkt)

Na fotografii przedstawiono stok góry Łęczec (C3) z wyciągiem narciarskim. Strzałką zaznaczono szczyt jednego ze wznieścień widocznych z góry Łęczec.

Na podstawie: www.polskieszlaki.pl

a) Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Strzałką zaznaczono na fotografii szczyt wzniesienia

- A. Babia (D3). B. Apteka (C3). C. Sowiniec (C4). D. Skalka (B3).

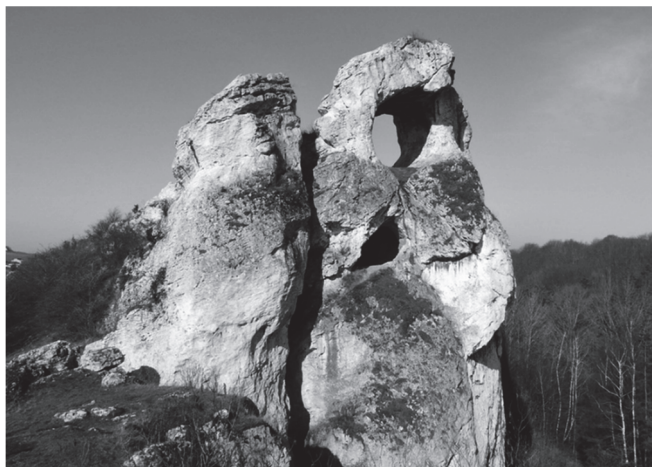
b) Oblicz średnie nachylenie terenu na odcinku zajmowanym przez wyciąg narciarski na stoku góry Łęczec. Przyjmij, że różnica wysokości między początkiem i końcem tego wyciągu wynosi 60 m. Wynik podaj w %. Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

Średnie nachylenie terenu %

Zadanie 2. (1 pkt)

Na fotografii przedstawiono Okiennik Wielki (C5), jedną z najbardziej charakterystycznych skał występujących na obszarze przedstawionym na mapie.

Na podstawie: zawiercie.fotopolska.eu

W jednej z miejscowości przedstawionych na mapie zmierzono azymut na Okiennik Wielki i uzyskano wynik pomiaru 210° .

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Azymut wyznaczono z miejscowości

- A. Morsko (C4).
- B. Skarżyce (C5).
- C. Piaseczno (C4/5).
- D. Żerkowice (D6).

Zadanie 3. (2 pkt)

Odszukaj na mapie Rzędkowice (B2/B3).

Wykaż związek między warunkami środowiska przyrodniczego obszaru przedstawionego na mapie a bazą turystyczną w Rzędkowicach. Podaj dwa argumenty.

1.
.....
.....
2.
.....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1a)	1b)	2.	3.
	Maks. liczba pkt	1	2	1	2
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 4. (2 pkt)

Powierzchnia sztucznego zbiornika (D1/E1) wynosi w terenie 26 ha.

**Oblicz powierzchnię tego zbiornika na tej mapie. Wynik podaj z dokładnością do 0,1 cm².
Zapisz obliczenia.**

Obliczenia:

Powierzchnia na mapie cm²

Zadanie 5. (2 pkt)

Podaj trzy różnice pomiędzy elementami środowiska przyrodniczego obszarów przedstawionych na mapie w polach C4 i D4.

1.
.....
2.
.....
3.
.....

Zadanie 6. (2 pkt)

Uzupełnij tabelę. Przyporządkuj do każdego z opisów kartograficznej metody prezentacji informacji geograficznej jej nazwę oraz przykład zjawiska, które można za pomocą tej metody przedstawić. Nazwy metod oraz literowe oznaczenia zjawisk wybierz spośród podanych poniżej.

Metoda: kartogramu, kartodiagramu, sygnaturowa, izoliniowa, powierzchniowa.

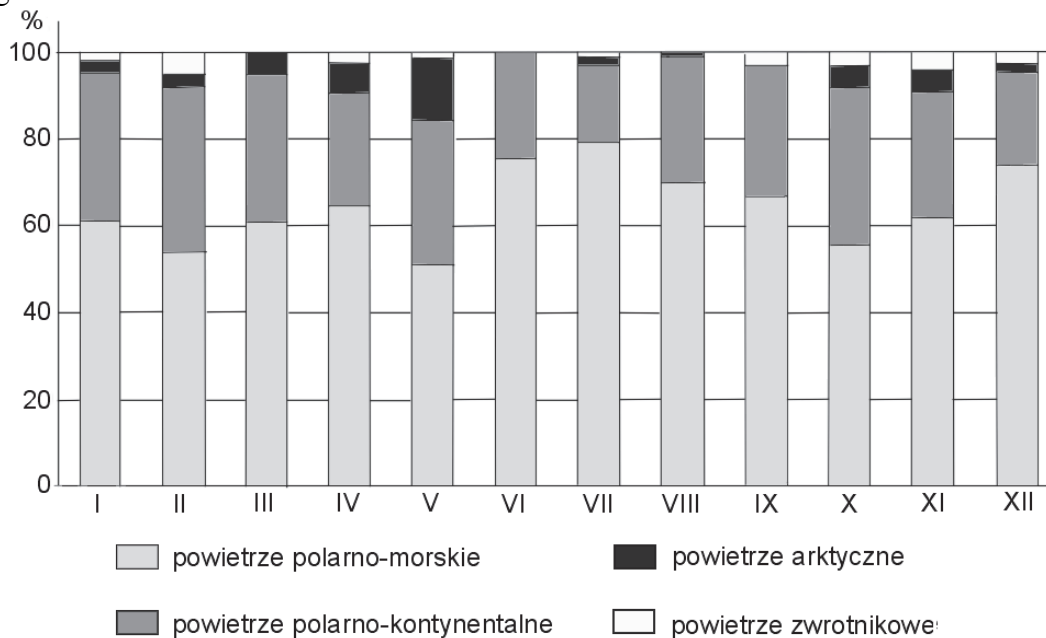
Przykład zjawiska:

- A. Struktura użytków rolnych w Polsce według województw.
- B. Temperatura powietrza w styczniu na poziomie rzeczywistym w Polsce.
- C. Zasięg występowania pstrąga potokowego.
- D. Występowanie miejsc eksploatacji surowców energetycznych w Europie.

Opis metody	Nazwa metody	Przykład zjawiska
Służy do przedstawiania rozmieszczenia obiektów na danym obszarze za pomocą umownych znaków punktowych lub liniowych.		
Służy do przedstawiania zjawisk za pomocą diagramów umiejscowionych na mapie.		
W tej metodzie wykorzystuje się linie łączące punkty o tej samej wartości zjawiska.		

Zadanie 7. (3 pkt)

Na wykresie przedstawiono częstość występowania mas powietrza nad obszarem Polski w ciągu roku.

Na podstawie: P. Czubla, E. Papińska, *Geografia fizyczna*, Warszawa 2006.

a) Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Nad obszarem Polski, w ciągu roku, największy udział mają masy powietrza znad wschodniej części Europy i zachodniej części Azji.	P	F
2.	W okresie lata nad obszarem naszego kraju notuje się największą częstość występowania powietrza znad Atlantyku.	P	F
3.	W grudniu najczęściej występuje nad Polską masa powietrza, która tworzy się nad Grenlandią lub Spitsbergenem.	P	F

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	4.	5.	6.	7a)
	Maks. liczba pkt	2	2	2	1
	Uzyskana liczba pkt				

b) Podaj trzy cechy pogody w styczniu w Polsce, typowe dla masy powietrza, która w tym miesiącu najczęściej dokonuje adwekcji nad obszar naszego kraju.

1.
2.
3.

Zadanie 8. (2 pkt)

W tabeli podano dane klimatyczne dla czterech stacji meteorologicznych w Europie położonych wzdłuż południka 23°E, ale na różnych szerokościach geograficznych. Każda ze stacji znajduje się na wysokości poniżej 200 m n.p.m.

Stacja		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
A	T	-2,3	-0,1	4,7	11,1	16,6	19,8	21,9	21,3	17,4	11,1	5,0	0,1	10,6
	O	38	39	41	52	64	74	55	46	37	36	53	47	582
B	T	-6,0	-6,2	-2,6	3,0	9,8	14,9	16,5	15,2	10,3	5,7	0,6	-3,6	4,8
	O	45	33	34	38	35	43	78	84	72	69	71	59	661
C	T	10,8	10,8	12,0	14,7	18,8	23,0	25,6	25,4	25,4	22,9	18,9	15,8	17,7
	O	103	68	60	28	11	2	2	2	11	54	86	115	542
D	T	-4,8	-3,8	0,2	6,7	12,9	16,1	17,3	16,3	12,0	7,2	2,2	-2,1	6,7
	O	35	26	31	36	56	74	80	70	52	46	46	40	592

T – średnia miesięczna temperatura powietrza

O – średnia miesięczna suma opadów atmosferycznych

Na podstawie www.klimadiagramme.de

a) Uporządkuj stacje meteorologiczne pod względem położenia według rosnącej szerokości geograficznej. Wpisz w odpowiednie komórki schematu litery, którymi oznaczono stacje w tabeli.

najniższa szerokość geogr.

najwyższa szerokość geogr.

--	--	--	--

b) Podkreśl nazwę strefowej gleby i nazwę formacji roślinnej, które są charakterystyczne dla klimatu występującego na stacji meteorologicznej oznaczonej w tabeli literą C.

Gleba: brunatna, cynamonowa, czarnoziem, szaroziem.

Formacja roślinna: las liściasty strefy umiarkowanej, makia, półpustynie, step.

Zadanie 9. (1 pkt)

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Skały magmowe wylewne mają budowę jawnokrystaliczną.	P	F
2.	Jednym z minerałów tworzących granit jest skaleń.	P	F
3.	Gips to minerał o mniejszej twardości niż kwarc.	P	F

Zadanie 10. (2 pkt)

Na fotografii przedstawiono jedną ze skamieniałości przewodnich.

a) Zaznacz nazwę organizmu, którego szczątki stanowią skamieniałość przewodnią przedstawioną na fotografii.

- A. amonit B. belemnit C. graptolit D. trylobit

b) Przedstaw dwie cechy skamieniałości przewodnich, które mają znaczenie w ustalaniu wieku względnego skał.

1.
.....
2.
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	7b)	8a)	8b)	9.	10a)	10b)
	Maks. liczba pkt	2	1	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 11. (2 pkt)

W tekście przedstawiono geologiczne procesy wewnętrzne zachodzące obecnie w Afryce.

W Etiopii, w miejscu styku płyt tektonicznych: afrykańskiej, arabskiej i somalijskiej, tworzy się nowy ryft (rów tektoniczny). Doszło tam do ogromnego pęknięcia skorupy ziemskiej. W 2005 r. wystąpiły tam erupcja wulkanu oraz niewielkie wstrząsy sejsmiczne, których skutkiem są kolejne pęknięcia powierzchni ziemi. Główna szczelina ryftowa jest rozszerzana przez magmę. W 2009 r. osiągnęła ona 63 km długości, a jej krawędzie były oddalone od siebie średnio o 6 m.

Przypuszcza się, że 63-kilometrowa szczelina będzie prawdopodobnie początkiem nowego morza, które połączy się z dzisiejszym Morzem Czerwonym, co może nastąpić za około 1 milion lat. Nie brak jednak głosów, że może dojść do nagłych serii wstrząsów sejsmicznych i wybuchów wulkanów w ciągu najbliższych kilkudziesięciu lat, co doprowadzi do zalania przez wody morskie lądu będącego dzisiaj depresją Afaru.

Na podstawie: www.przystaneknauka.us.edu.pl

a) Wymień nazwy dwóch procesów endogenicznych, które wystąpiły w czasie tworzenia się nowego ryftu na obszarze Etiopii.

1.

2.

b) Podaj dwa przykłady zmian w środowisku przyrodniczym wschodniej Afryki, będących konsekwencją tworzenia się nowego ryftu na tym obszarze, prognozowanych w przyszłości geologicznej.

1.

.....

2.

.....

Zadanie 12. (2 pkt)

a) Wymień dwie formy rzeźby powstałe w wyniku działania wód polodowcowych (fluwioglacjalnych).

1.

2.

b) Podkreśl trzy nazwy form rzeźby powstałych w wyniku działania procesów erozyjnych.

klif barchan delta dolina V-kształtna muton mierzeja

Zadanie 13. (2 pkt)

Na fotografii przedstawiono fragment Doliny Rybiego Potoku w Tatrach.

Na podstawie: www.klubpodroznikow.com

Uzasadnij, że lodowiec górski był głównym czynnikiem rzeźbotwórczym obszaru przedstawionego na fotografii. Podaj dwa argumenty.

1.
.....
2.
.....

Zadanie 14. (2 pkt)

Rozpoznaj gleby Polski opisane w tabeli. Wpisz ich nazwy w odpowiednie komórki tabeli.

Opis gleby	Gleba
Żyzna gleba wytworzona głównie na lessach, występująca m.in. na Wyżynie Lubelskiej.	
Gleba, która rozwinęła się na skałach bogatych w węglan wapnia, występująca głównie w pasie wyżyn.	
Żyzna gleba powstała w warunkach dużego nawilgocenia podłoża, przy udziale roślinności trawiastej. Występuje powszechnie na Kujawach.	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	11a)	11b)	12a)	12b)	13.	14.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	1	2	2
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 15. (3 pkt)

W tekście opisano problem wzrastającego zanieczyszczenia wód mazurskich jezior.

Latem wzrasta zanieczyszczenie wód jezior mazurskich z powodu dużego ruchu turystycznego i nawet proces samoczynnego oczyszczania się tych akwenów nie może zapobiec pogorszeniu jakości wody. Naukowcy z Uniwersytetu Warszawskiego badali jakość i przejrzystość wód największego jeziora na Pojezierzu Mazurskim w celu określenia stopnia ich zagrożenia eutrofizacją. Czynniki, które powodują zmiany jakości wód jezior mazurskich, w tym ich eutrofizację, są: rozwój zabudowy miejskiej, niekontrolowane użytkowanie wód przez turystów, dopływ ścieków, degradacja nabrzeża jezior, czyli „dzikie budownictwo” oraz niszczenie i erozja linii brzegowej, a także intensywne rolnictwo.

Na podstawie: www.naukawpolsce.pap.pl

a) Podaj nazwę jeziora, którego wody badali naukowcy z Uniwersytetu Warszawskiego w celu określenia stopnia zagrożenia eutrofizacją.

.....

b) Zaproponuj trzy działania, które mogą przyczynić się do ograniczenia zanieczyszczenia wody w mazurskich jeziorach.

1.

2.

3.

Zadanie 16. (2 pkt)

Uzupełnij tabelę. Wpisz obok każdego zestawu cech środowiska przyrodniczego nazwę parku narodowego, którego te cechy dotyczą. Nazwy parków narodowych wybierz z podanych poniżej.

Bieszczadzki Magurski Karkonoski Ojcowski Poleski Narwiański

Cechy środowiska przyrodniczego parku narodowego	Nazwa parku narodowego
– występowanie fliszu karpackiego – występowanie połonin bezpośrednio nad regłem dolnym	
– występowanie bagien, torfowisk i jezior krasowych – płytkie zaleganie utworów kredowych	
– występowanie ostańców skalnych zbudowanych z granitu – obecność kotłów polodowcowych i torfowisk	
– większość obszaru zajmuje dolina wielokorytovej rzeki, stanowiącej jedną z dłuższych rzek dorzecza Wisły – występowanie wilgotnych łąk i bagien	

Zadanie 17. (2 pkt)

Spory o dostęp do wody toczą się m.in. o zasoby wód takich rzek jak Ganges, Tygrys i Eufrat oraz Nil. W sporach uczestniczą państwa położone w dorzeczach tych rzek.

Dobierz do wymienionych rzek po dwa państwa, które toczą spory o zasoby wodne tych rzek. Państwa dobierz z podanych poniżej i wpisz ich nazwy do tabeli.

Bangladesz Egipt Indie Irak Jemen Mozambik Pakistan Sudan Turcja

Rzeka	Państwa uczestniczące w sporach o zasoby wód	
Ganges		
Nil		
Tygrys i Eufrat		

Zadanie 18. (1 pkt)

W tabeli przedstawiono strukturę pracujących (w %) według sektorów gospodarki w wybranych krajach.

Uzupełnij tabelę. Wpisz nazwy krajów wybrane z podanych poniżej.

Czechy Grecja Holandia Turcja Wielka Brytania

Kraj	2000 r.			2015 r.		
	rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	przemysł i budownictwo	usługi	rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	przemysł i budownictwo	usługi
	w % pracujących ogółem					
Polska	18,8	30,8	50,4	11,5	30,5	57,9
	36,0	24,0	40,0	20,4	27,2	52,4
	5,1	39,5	55,4	2,9	38,0	59,1
	17,4	22,6	60,0	12,9	14,9	72,2

Na podstawie: *Rocznik Statystyki Międzynarodowej 2018*, Warszawa 2018.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	15a)	15b)	16.	17.	18.
	Maks. liczba pkt	1	2	2	2	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 19. (2 pkt)

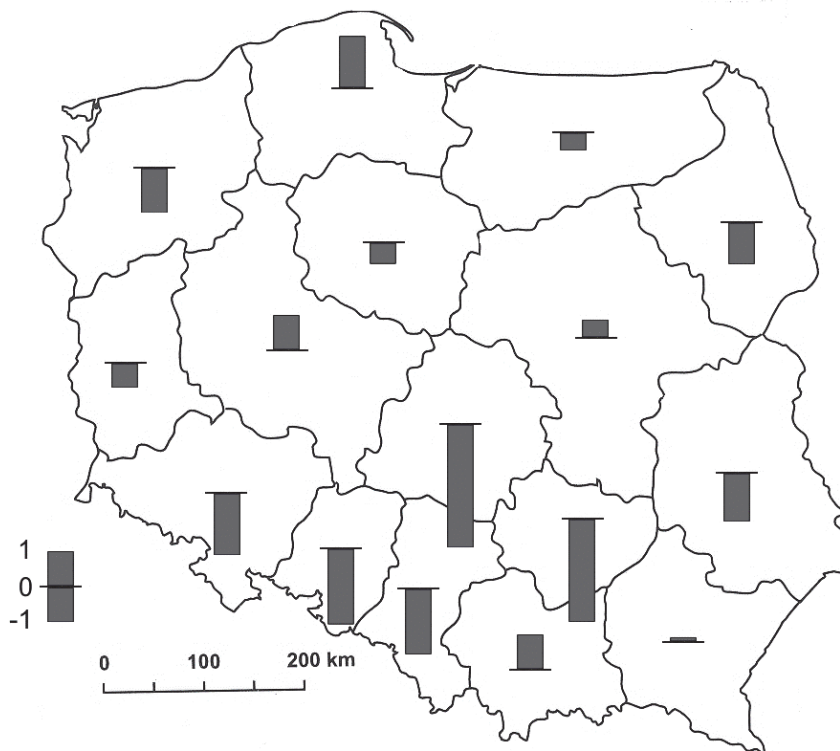
Uzupełnij tabelę. Wpisz obok każdego kraju nazwę języka urzędowego, który w nim obowiązuje. Nazwy języków wybierz z podanych poniżej.

angielski arabski hiszpański francuski portugalski

Kraj	Język urzędowy	Kraj	Język urzędowy
Urugwaj		Brazylia	
Nowa Zelandia		Maroko	

Zadanie 20. (1 pkt)

Na mapie przedstawiono zróżnicowanie wskaźnika przyrostu naturalnego (w ‰) w Polsce według województw w 2015 roku.

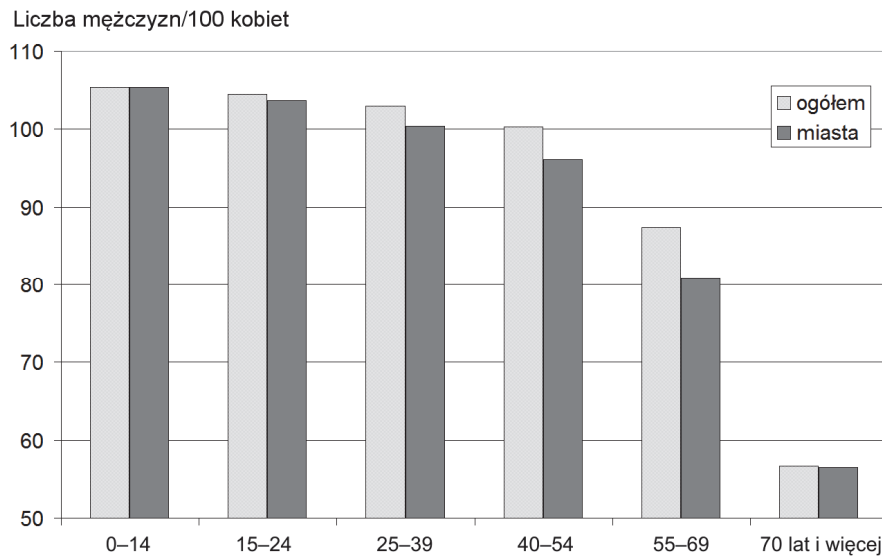
Na podstawie: *Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2016*, Warszawa 2016.

Zaznacz zestaw województw uporządkowanych od najniższej do najwyższej wartości współczynnika przyrostu naturalnego w 2015 roku.

- A. lubuskie, warmińsko-mazurskie, mazowieckie, podkarpackie
- B. łódzkie, lubelskie, kujawsko-pomorskie, pomorskie
- C. małopolskie, pomorskie, zachodniopomorskie, opolskie
- D. świętokrzyskie, śląskie, mazowieckie, warmińsko-mazurskie

Zadanie 21. (2 pkt)

Na wykresie przedstawiono wartości współczynnika maskulinizacji dla poszczególnych grup wiekowych w Polsce w 2017 r.

Na podstawie: *Rocznik Demograficzny 2017*, Warszawa 2017.

a) Podaj główną przyczynę odczytanych wartości współczynnika maskulinizacji ogółem w Polsce w 2017 r. w każdym z poniżej podanych przedziałów wieku spośród zaznaczonych na wykresie.

Najmłodszy przedział wieku:

.....

.....

.....

Najstarszy przedział wieku:

.....

.....

.....

b) Podaj główną przyczynę niskich wartości współczynnika maskulinizacji w miastach w Polsce w 2017 r.

.....

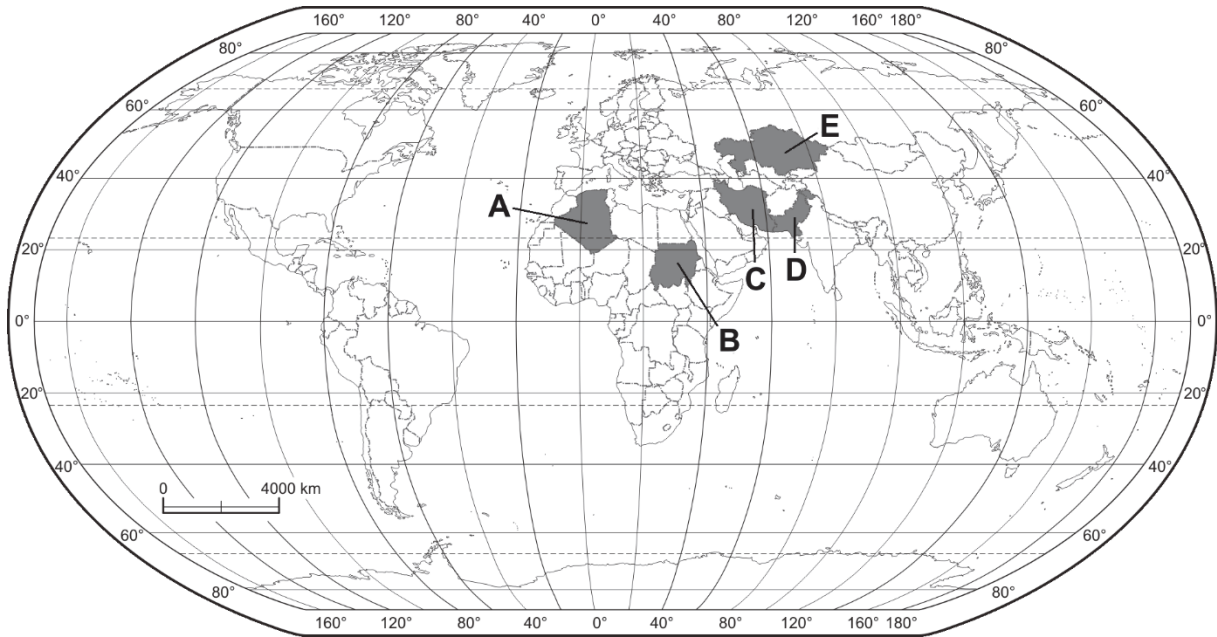
.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	19.	20.	21a)	21b)
	Maks. liczba pkt	2	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Materiał źródłowy do zadań 22–23.

Na mapie oznaczono literami A–E wybrane państwa. Większość ludności tych krajów wyznaje tę samą religię.

Zadanie 22. (2 pkt)

Podaj nazwę religii wyznawanej przez większość ludności państw oznaczonych literami na mapie. Przedstaw trzy przykłady wpływu tej religii na gospodarkę lub społeczeństwo tych krajów.

Religia:

1.
.....
2.
.....
3.
.....

Zadanie 23. (2 pkt)

Uzupełnij tabelę. Wpisz nazwy trzech państw o największym eksporcie ropy naftowej spośród państw wskazanych na mapie, oraz litery, którymi je oznaczono.

Nazwa państwa	Litera na mapie

Zadanie 24. (1 pkt)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

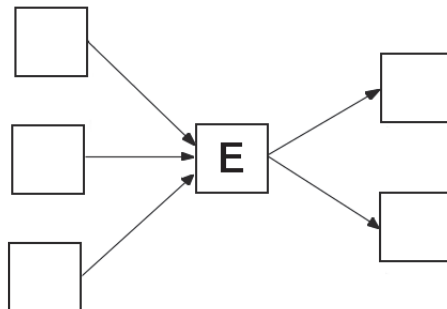
W pierwszej dekadzie XXI wieku największe wydobywanie węgla kamiennego przy jednoczesnym największym tempie wzrostu wydobycia tego surowca było w

- A. Indiach. B. Chinach. C. Australii. D. Stanach Zjednoczonych.

Zadanie 25. (2 pkt)

a) Uzupełnij ciąg przyczynowo-skutkowy – wpisz we właściwe miejsca litery, którymi oznaczono zmiany w środowisku geograficznym Sahelu zagrożonym procesem pustynnienia.

- A. Częste susze oraz nadmierne wykorzystanie zasobów wodnych.
B. Przesuwanie się granic Sahary na południe.
C. Wypalanie traw sawann oraz karczowanie drzew pod pola uprawne.
D. Niekontrolowany wypas bydła.
E. Pustynnienie obszaru sawann.
F. Występowanie zjawiska głodu i niedożywienia.

b) Zaproponuj dwa działania w strefie Sahelu, które mogą ograniczyć pustynnienie tego obszaru.

1.
.....
2.
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	22.	23.	24.	25a)	25b)
	Maks. liczba pkt	2	2	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 26. (2 pkt)

Na rysunkach A–D zaznaczono po cztery państwa zaliczane do głównych producentów oliwek, pszenicy, rzepaku i żyta w Europie. Kolejność wymienionych roślin nie odpowiada kolejności rysunków.

A

B

C

D

Na podstawie: *Rocznik Statystyki Międzynarodowej 2015*, Warszawa 2016.

Uzupełnij tabelę. Wpisz obok opisu nazwę odpowiedniej rośliny uprawnej oraz literę oznaczającą rysunek przedstawiający głównych producentów tej rośliny w Europie.

Opis rośliny uprawnej	Nazwa rośliny uprawnej	Rysunek (wpisz literę)
Europa jest światowym liderem w zbiorach tego zboża (ponad 90% światowego udziału), a Polska należy do ścisłej czołówki jego producentów.		
Jest to roślina oleista, której około 2/3 światowej produkcji koncentruje się w Europie w strefie podzwrotnikowej.		
Jest główną rośliną oleistą strefy umiarkowanej w Europie. W Polsce jest wykorzystywana także do produkcji biopaliw.		

Zadanie 27. (2 pkt)

W tabeli przedstawiono informacje dotyczące rolnictwa w 2013 roku wybranych państw oznaczonych w tabeli literami A–F.

Państwo	Pszenica		Zużycie nawozów sztucznych na 1 ha użytków rolnych w kg	Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych
	powierzchnia zasiewów w tys. ha	plony pszenicy w dt/ha		
A	12613	20,1	5,9	7,3
B	5297	73,6	89,5	66,9
C	9462	30,9	62,1	18,7
D	3220	86,3	145,0	76,3
E	23908	25,0	8,6	9,0
F	1936	85,9	89,6	57,0

Na podstawie: *Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2016*, Warszawa 2016.

a) Wypisz z tabeli litery oznaczające trzy państwa, w których w gospodarce rolnej dominuje rolnictwo intensywne.

1. 2. 3.

b) Na podstawie danych w tabeli i własnej wiedzy podaj dwie cechy rolnictwa ekstensywnego.

1.
.....
.....
2.
.....
.....

Zadanie 28. (1 pkt)

Zaznacz trzy cechy krajów wysoko rozwiniętych gospodarczo.

- A. Eksport głównie surowców mineralnych i płodów rolnych.
- B. Duży odsetek zatrudnionych w III sektorze gospodarki.
- C. Wysoki współczynnik przyrostu naturalnego ludności.
- D. Dominacja przemysłu w strukturze PKB.
- E. Rozwinięty przemysł zaawansowanych technologii.
- F. Wysoki wskaźnik urbanizacji.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	26.	27a)	27b)	28.
	Maks. liczba pkt	2	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 29. (2 pkt)

Na mapie numerami od 1. do 5. oznaczono wybrane województwa Polski.

Poniżej przedstawiono opisy czterech województw spośród wskazanych numerami na mapie.

Dobierz do opisów właściwe województwa. Wpisz nazwy województw oraz numery, którymi oznaczono województwa na mapie.

A. To województwo ma dość niski na tle kraju wskaźnik urbanizacji. Faza urbanizacji wstępnej stolicy regionu przypadła na okres renesansu. W województwie rozwinął się przemysł cementowy, a w uprawach przeważają rośliny o dużych wymaganiach glebowych. Jest to jeden z nielicznych obszarów upraw chmielu w Polsce.

..... nr na mapie

B. W tym województwie gęstość zaludnienia jest wyraźnie niższa od średniej w Polsce. W ośrodku wojewódzkim znajduje się ważny zakład produkcji włókien chemicznych. W rolnictwie dominują uprawy o niewielkich wymaganiach glebowych, a rozległe kompleksy drzewostanów sosnowych sprzyjają gospodarce leśnej.

..... nr na mapie

C. To województwo ma charakter przemysłowo-rolniczy. Znajdują się tu ośrodki przemysłowe, które wchodziły w skład Centralnego Okręgu Przemysłowego, a po 1989 r. uległy restrukturyzacji. Rozwinięte było hutnictwo żelaza, przemysł metalowy, maszynowy i środków transportu, a obecnie ważną rolę odgrywa eksploatacja surowców skalnych.

..... nr na mapie

D. W tym województwie mieszka duża grupa przedstawicieli mniejszości niemieckiej. W strukturze przemysłu ważną rolę odgrywa przemysł cementowy. Gleby są żyzne i zapewniają wysokie plony pszenicy i buraków cukrowych. To województwo sąsiaduje od wschodu i zachodu z dobrze uprzemysłowionymi regionami.

..... nr na mapie

Zadanie 30. (2 pkt)

Współczesne państwa różnią się m.in. poziomem życia obywateli, co jest wynikiem dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym. W XXI w. różnice między poziomem życia ludności w krajach wysoko rozwiniętych i w krajach afrykańskich się utrzymują, a nawet rosną.

Wyjaśnij, dlaczego nie zmniejszają się dysproporcje między poziomem życia ludności w tych grupach krajów. Podaj trzy argumenty odnoszące się do krajów afrykańskich.

1.
.....
2.
.....
3.
.....

Zadanie 31. (2 pkt)

W tabeli przedstawiono procentowy udział wybranych rodzajów transportu w przewozach podczas wymiany handlowej Unii Europejskiej z partnerami zewnętrznymi (według wagi przewożonych towarów).

Rodzaj transportu	Eksport w %	Import w %
morski	79,0	73,9
przesyłowy	0,5	13,7

Na podstawie: www.ec.europa.eu

a) Podaj dwie przyczyny dominacji transportu morskiego w obrocie towarowym Unii Europejskiej z partnerami zewnętrznymi.

1.
.....
2.
.....

b) Wyjaśnij, dlaczego występuje zróżnicowanie udziału transportu przesyłowego w imporcie i eksporcie Unii Europejskiej.

-
.....
.....
.....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	29.	30.	31a)	31b)
	Maks. liczba pkt	2	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 32. (1 pkt)

Na mapie wskazano strzałkami cztery wybrane państwa.

Indeks globalizacji ocenia poziom integracji gospodarczej, społecznej i politycznej państw. W tabeli przedstawiono wartość indeksu globalizacji w 2015 r. dla Meksyku oraz dwóch państw spośród czterech wskazanych strzałkami na powyższej mapie.

Uzupełnij tabelę. Wpisz we właściwych wierszach państwa, które charakteryzują się podanymi wartościami indeksu globalizacji. Dobierz państwa spośród wskazanych na mapie.

Lp.	Państwo	Indeks globalizacji
1.	Meksyk	70,46
2.		69,89
3.		56,39

Na podstawie: www.kof.ethz.ch

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	32.
	Maks. liczba pkt	1
	Uzyskana liczba pkt	

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)